
OMSTREDEN BESTEMMING

Datum: 20 september 2016
Rapportnummer: 2016/100

Omstreden bestemming

Onderzoeksteam

mr. R.E. Miedema

J.D. van Wijk

mr. J.A. Prins

Ondersteuning

S. Beer bc.

Nationale ombudsman

mr. R.F.B. van Zutphen

Datum: 20 september 2016

Rapportnummer: 2016/100

INHOUDSOPGAVE

WAAR GAAT HET OM?	4
WAT IS DE VISIE VAN DE BEWONERS?	4
WAT IS DE VISIE VAN DE GEMEENTE GOUDA?	4
WAT IS DE VISIE VAN DE NATIONALE OMBUDSMAN?	4
OVER HET BURGERPERSPECTIEF	5
OVER BURGERPARTICIPATIE	5
CONCLUSIE	9
WAT IS HET OORDEEL VAN DE NATIONALE OMBUDSMAN?	10
HOE NU VERDER?	10

Omstreden bestemming

Waar gaat het om?

Een aantal bewoners van de wijk Gouda Noord heeft bij de Nationale ombudsman een klacht ingediend over de wijze waarop de gemeente Gouda hen heeft betrokken bij - en geïnformeerd over - de plannen voor het hergebruik van de Prins Willem-Alexander-kazerne (hierna: PWA-kazerne). In eerste instantie zou hierin ook een moskee gevestigd worden. Kort nadat dit plan niet doorging, gaf de gemeente aan medewerking te willen verlenen aan de tijdelijke vestiging van een asielzoekerscentrum (hierna: AZC).

De Nationale ombudsman heeft diverse gesprekken gevoerd met bewoners en vertegenwoordigers van de gemeente Gouda. Aan de hand van deze gesprekken is een [verslag](#) opgemaakt. Dit verslag bevat een chronologische beschrijving van het proces rond de plannen voor de PWA-kazerne en van de manier waarop bewoners de verschillende stappen van de gemeente hebben ervaren.

Wat is de visie van de bewoners?

De visie van een aantal bewoners komt er kort samengevat op neer dat de gemeente hen willens en wetens niet juist en onvoldoende heeft geïnformeerd over de plannen voor de PWA-kazerne. Ook heeft de gemeente de wijkbewoners niet betrokken bij de plannen.

Zij stellen dat de gemeente, tegen hun wil en die van de meerderheid van de gemeenteraad, een plan heeft willen doordrukken voor de vestiging van een moskee. Door toedoen van bewoners is dit uiteindelijk niet doorgegaan. En hoewel de gemeente vervolgens heeft toegezegd om met de bewoners te gaan praten over de toekomst van de wijk, drukte zij al snel een nieuwe beslissing door voor de komst van een AZC. Bewoners hadden hier niets over te zeggen en het opgerichte bewonersplatform mocht slechts in de marge wat toevoegen.

Wat is de visie van de gemeente Gouda?

Namens de gemeente geeft het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) kort samengevat aan, dat gedurende het hele proces rondom de plannen voor de PWA-kazerne telkens is gecommuniceerd naar de bewoners. Er is bij de plannen voor het hergebruik van de kazerne gezocht naar een gemeenschappelijk plan dat voor vele partijen acceptabel was. Hiervoor is contact gezocht met de buurt en ook een extern bureau ingeschakeld.

Het college stelt dat, nadat de plannen van tafel waren, het gemeentebestuur daadkrachtig heeft opgetreden naar aanleiding van het verzoek voor vestiging van een AZC. De beslissing hierover is meteen gecommuniceerd naar alle buurtbewoners. De communicatie over dit hele proces is, zo stelt het college, planmatig opgepakt en alle stappen in het proces zijn goed gecommuniceerd.

Wat is de visie van de Nationale ombudsman?

De Nationale ombudsman stelt voorop dat het geen gemakkelijke opdracht is voor gemeenten om draagvlak te creëren voor een beslissing die van invloed is of van invloed

kan zijn op de directe woon- en leefomgeving van burgers. Of dit nu om de aanleg van een weg, een speelterrein of een groot bouwwerk gaat als AZC of gebedshuis. Vaak is het voor burgers aan het begin van de planvorming niet duidelijk wat de gevolgen zijn als de plannen eenmaal zijn gerealiseerd. Zij hebben daar vragen over en maken zich zorgen over de impact van die plannen op hun wijk. Vaak is het voor de gemeente niet mogelijk om alle vragen - tijdig - te beantwoorden. Als dit tot gevolg heeft dat mogelijke zorgen bij bewoners niet - tijdig - weggenomen worden, kan dit leiden tot wantrouwen en weerstand.

Over het burgerperspectief

In zijn [Jaarverslag 2015](#) gaat de Nationale ombudsman nader in op het 'burgerperspectief'. Het is belangrijk dat overheidsinstanties en zeker ook gemeenten bij de ontwikkeling van plannen inzicht hebben in de aannames, wensen en verwachtingen van hun inwoners, het burgerperspectief. Via de behandeling van klachten en het instellen van onderzoeken beziet de Nationale ombudsman of voldoende rekening is gehouden met dit burgerperspectief.

Er is echter niet één burgerperspectief. De samenleving bestaat uit een grote diversiteit van mensen, met overeenkomsten maar ook veel verschillen. Gelet op het uitgangspunt dat de overheid er voor iedereen is, brengt dit met zich mee dat men steeds oog moet hebben voor de diversiteit van de samenleving. Dat betekent dat de overheid in staat moet zijn om te achterhalen waar het de verschillende burgers om gaat. Wat zij wensen of verwachten, zodat daar rekening mee gehouden kan worden.

Rekening houden met die diversiteit is niet gemakkelijk. Het vraagt van de overheid om creativiteit, inventiviteit, sturingsvermogen en eigen - personele - diversiteit. Rekening houden met diversiteit, met de verschillende perspectieven van diverse (groepen) burgers, betekent niet dat de overheid altijd iedereen ter wille kan zijn. Het betekent wel dat de overheid kan uitleggen waarom zij bepaalde besluiten neemt en hoe zich dat verhoudt met het perspectief van diverse (groepen) burgers.

De Nationale ombudsman toetst of de overheid bij de uitvoering van haar taak voldoende rekening houdt met het burgerperspectief. Voor die toetsing maakt hij onder andere gebruik van de zogeheten behoorlijkheidsvereisten. Die hebben bijvoorbeeld betrekking op juiste en volledige informatieverstrekking en op het actief betrekken van de burger bij de voorbereiding en uitvoering van overheidsbeleid; de burgerparticipatie.

Over burgerparticipatie

Burgerparticipatie kent veel verschijningsvormen, variërend van het verstrekken van informatie, het raadplegen van of het vragen van advies aan burgers. Burgers die samen met de gemeente beslissen tot - de meest vergaande vorm - burgers die zelf beslissen. Ook de wettelijke inspraakprocedure is een vorm van burgerparticipatie. Welke vorm een gemeente ook kiest, de Nationale ombudsman vindt het belangrijk dat er altijd sprake is van zorgvuldige, en daarmee behoorlijke participatie.

De [Participatiewijzer](#)¹ geeft een overzicht van spelregels voor behoorlijke participatie. Deze spelregels zijn een handreiking voor zowel gemeente als burger om behoorlijke participatie in de dagelijkse praktijk in te vullen. Voor de Nationale ombudsman zijn de spelregels het kader waaraan hij in concrete gevallen de behoorlijke burgerparticipatie kan toetsen.

In een behoorlijk participatieproces onderscheidt de Nationale ombudsman drie elementen:

- Het is van belang dat bij de voorbereiding goed wordt nagedacht over de vorm van participatie die wordt gekozen:
  - a. [maak heldere keuzen vooraf.](#)
- De gemeente moet ook echt geïnteresseerd zijn in en waarde hechten aan de bijdrage van de burger:
  - b. [zorg voor een constructieve houding.](#)
- Een goede informatievoorziening tijdens het hele participatieproces is cruciaal voor het welslagen ervan:
  - c. [zorg voor actieve en adequate informatieverstrekking.](#)

De Nationale ombudsman heeft de klacht over de wijze waarop de gemeente Gouda bewoners van de wijk Gouda Noord heeft betrokken bij - en geïnformeerd over - de plannen voor het hergebruik van de PWA-kazerne getoetst aan deze drie elementen.

a. Maak heldere keuzen vooraf

De Nationale ombudsman vindt het belangrijk dat voorafgaand aan beleidsvoorbereiding en uitvoering of bij de ontwikkeling van plannen, goed wordt nagedacht over de vorm van participatie die wordt gekozen. Op dat keuzemoment dient duidelijk te zijn welk perspectief burgers hebben over de wijze waarop zij betrokken worden en invloed kunnen uitoefenen. Participatie hoort een vast onderdeel te zijn van het politieke en bestuurlijke besluitvormingsproces. Het is aan de overheid om hier tijdig een duidelijk en overwogen keuze in te maken. Zo biedt de overheid helderheid over haar eigen rol en over de positie en invloed van de burger.

Van de gemeente Gouda had verwacht mogen worden dat zij zich er, voorafgaand aan het besluitvormingsproces over de ontwikkeling van de PWA-kazerne, van had vergewist wat de impact voor de bewoners zou kunnen zijn. En welke verwachtingen burgers hadden over de wijze en mate waarop zij bij de plannen betrokken zouden worden en daarop invloed zouden kunnen uitoefenen.

Naar aanleiding van de gesprekken stelt de Nationale ombudsman vast dat de gemeente had kunnen weten dat de plannen voor het hergebruik van de PWA-kazerne tot - heftige - reacties onder de bewoners van Gouda Noord zou kunnen leiden, omdat vanuit het

---

¹ Participatiewijzer van de Nationale ombudsman (behorende bij rapport [2009/180](#) september 2009)

perspectief van meerdere bewoners deze een grote impact op hun leefomgeving zou kunnen hebben.

Achteraf dient dan ook te worden vastgesteld dat de gemeente Gouda eerder helderheid had kunnen scheppen over haar eigen rol en over de positie en invloed van haar inwoners. Bijvoorbeeld in 2014, toen zij signalen ontving van onrust onder de bewoners. Of later, bij de oprichting van de klankbordgroep en voorafgaand aan de gehouden informatieavonden. Op die momenten heeft de gemeente getracht bewoners te laten participeren, maar het is de Nationale ombudsman niet gebleken dat het toen voor hen wel van tevoren duidelijk was wat hun invloed zou zijn of welke rol de klankbordgroep zou hebben.

De Nationale ombudsman stelt tevens vast dat de gemeente onvoldoende alert reageerde op nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld toen het moskeebestuur bereid was de grootte van de plannen te beperken. Het college besloot daarop een extern bureau in te huren om te bezien of er draagvlak was voor dit aangepaste plan. Bewoners concludeerden daaruit echter dat de gemeente zich liet leiden door gewijzigde omstandigheden en niet zelf regie voerde. Uiteindelijk leidde dit tot veel verbazing en onbegrip bij bewoners. Het kwam op hen over als een 'wanhopige' poging om te peilen wat maximaal geaccepteerd zou worden.

Ook wat betreft de beslissing voor het verlenen van medewerking aan de vestiging van een AZC is het de Nationale ombudsman niet gebleken dat de gemeente in kaart heeft gebracht of en op welke wijze zij omwonenden bij deze beslissing wilde betrekken. Dit was des te noodzakelijker, omdat na het stopzetten van de plannen voor de moskee was toegezegd om met de omwonenden in gesprek te gaan over het hergebruik van de PWA-kazerne.

Doordat er geen 'heldere keuzen vooraf' zijn gemaakt, gaat een aantal bewoners er van uit dat door hun invloed de gemeenteraad de komst van de moskee heeft geblokkeerd. Aan de gemeenteraad was uitsluitend gevraagd goedkeuring te verlenen aan de financiering van het plan. Het besluit van het college voor het plan als zodanig stond niet ter discussie. Desondanks hebben betrokkenen dat wel zo ervaren en heeft de gemeente op dat moment verzuimd de feitelijke situatie te verduidelijken. Gevolg daarvan is dat een aantal bewoners er van uit gaat dat zij nog steeds invloed (kunnen) uitoefenen op besluiten van het college. Uiteindelijk zit dit een open en constructieve dialoog met de gemeente in de weg.

b. Zorg voor een constructieve houding

De Nationale ombudsman vindt het belangrijk dat de overheid echt geïnteresseerd is in en waarde hecht aan de bijdrage van de burger. Dit betekent dat de gemeente in woord en daad laat merken dat zij geïnteresseerd is. Van burgers mag daarbij een constructieve bijdrage worden verwacht. De gemeente weegt de inbreng van burgers mee in de uiteindelijke beslissing en maakt dat zichtbaar.

Van de gemeente Gouda had verwacht mogen worden dat zij tijdig verbinding had gezocht met de bewoners van de wijk om op een constructieve wijze belangen en zorgen te horen en vervolgens mee te wegen bij de te nemen beslissingen.

Uit de gesprekken is het de Nationale ombudsman gebleken dat het meerdere bewoners niet duidelijk is geworden wat de reden is geweest dat het college in 2014 koos voor een gezamenlijk plan terwijl de meerderheid in de gemeenteraad een ander advies had gegeven. Niet is gebleken dat de gemeente bij deze besluitvorming op een constructieve manier is nagegaan hoe wijkbewoners tegenover de plannen stonden. Ook heeft de gemeente niet actief contact gezocht met bewoners om de beslissing voor het gemeenschappelijke plan toe te lichten, terwijl er juist bij bewoners onbegrip was ontstaan over deze beslissing. Hoewel de gemeente met het nieuwe plan het beste wilde voor iedereen, is deze boodschap niet overgekomen bij en herkend door veel bewoners. Het is begrijpelijk dat er bij bewoners een beeld is ontstaan dat de gemeente voor hun wijk beslist, zonder geïnteresseerd te zijn in wat er leeft in de wijk.

De Nationale ombudsman constateert verder dat, nadat het gemeenschappelijk plan voor de kazerne van tafel was, de gemeente in de zomer van 2015 heeft aangegeven met bewoners van Gouda Noord te willen nadenken over de toekomst van de wijk en de kazerne. Hiertoe is in de zomermaanden al een begin gemaakt.

Dat de toezegging om samen te gaan praten vervolgens al in september 2015 werd ingehaald door de beslissing van de gemeente voor de komst van een AZC, is voor een aantal bewoners niet te begrijpen. De Nationale ombudsman stelt vast dat de gemeente bij de besluitvorming over het AZC, heeft nagelaten in kaart te brengen wat op dat moment de zorgen en behoeftes waren van de bewoners. Juist nu de gemeente wel had aangegeven hierover in gesprek te willen met bewoners en ook gezien de hele discussie en zorgen in de wijk rondom het gemeenschappelijke plan, getuigt deze gang van zaken niet van een situatie waarbij de gemeente serieus omgaat met de inbreng en de diverse zorgen van bewoners.

Hoewel de Nationale ombudsman begrijpt dat de gemeente Gouda, gelet op de landelijke behoefte aan opvangcentra, hierbij snel wilde schakelen, heeft de gemeente onvoldoende aandacht besteed aan de zorgen en emoties in de wijk Gouda Noord.

c. Zorg voor actieve en adequate informatieverstrekking

De Nationale ombudsman vindt het belangrijk dat de overheid zorgdraagt voor een goede informatieverstrekking. Dit betekent dat de overheid er voor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt, volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf.

Van de gemeente Gouda had verwacht mogen worden dat zij er planmatig voor zorgde dat de bewoners van de wijk tijdig op de hoogte waren van de plannen en besluitvorming rondom de kazerne. Dit betekent dat de gemeente de bewoners ook tijdig op de hoogte stelt van een besluitvormingsproces, een beslissing en hierbij ook begrijpelijk maakt waarom iets is gebeurd of is besloten.

Uit de gesprekken is het de Nationale ombudsman gebleken dat de gemeente zich niet heeft bemoeid met de communicatie over de plannen die in 2013 bestonden in de gemeente.

Aangezien deze plannen voor onrust en onduidelijkheid zorgden in de wijk, had het op de weg van de gemeente gelegen om vervolgens wel regie te gaan voeren op de communicatie toen de twee plannen waren ingediend bij de gemeente. Het is de Nationale ombudsman niet gebleken dat dat is gebeurd.

Ook ten aanzien van de adviesvraag van het college aan de raad en de keuze voor een gezamenlijk plan, is niet gebleken dat de communicatie hierover naar de wijkbewoners voldoende duidelijk was en planmatig is opgepakt. De Nationale ombudsman stelt vast dat de gemeente niet voldoende duidelijkheid heeft gegeven over waarom het college bepaalde keuzen maakte. Aangezien de gemeente wel op de hoogte was van de zorgen in de wijk over het gemeenschappelijke plan, had zij zelf actief bewoners adequaat hierover moeten informeren.

Conclusie

Terugkijkend concludeert de Nationale ombudsman dat de gemeente geen regie heeft gevoerd op de communicatie, dan wel een plan heeft gemaakt over de communicatie met bewoners in de periode 2014 en eerste helft van 2015. De gemeente heeft in de loop van 2015 wel inspanningen gedaan om bewoners zo transparant mogelijk te informeren over het proces. Maar door informatie te geven over het proces en niet goed te communiceren over waarom bepaalde processen gevolgd worden, heeft dit niet bijgedragen aan het begrip voor de werkwijze van de gemeente

Ten aanzien van de periode vanaf september 2015 constateert de Nationale ombudsman dat de gemeente de communicatie over de komst van het AZC planmatig heeft aangepakt. De beslissing is snel huis-aan-huis bekend gemaakt, waarbij bewonersavonden zijn aangekondigd. De gemeente heeft verder alle stappen in het proces consequent op de gemeentelijke website gepubliceerd.

De gemeente heeft ten aanzien van het bewonersplatform aangegeven dat de beslissing luidde: *'Ja het AZC komt er, mits...'*. Hierbij was de boodschap dat de beslissing voor het AZC gold voor 10 jaar en voor 500 plaatsen. Voor de overige randvoorwaarden werd het op te richten bewonersplatform gevraagd.

De Nationale ombudsman vindt de woorden *'Ja, mits...'* niet verstandig gekozen. Met deze bewoordingen werd bij een aantal bewoners ten onrechte de verwachting gewekt dat zij het besluit over de komst van het AZC nog konden beïnvloeden en vervolgens bleek dat niet meer aan de orde te zijn. Door een dergelijk signaal te communiceren wordt niet bijgedragen aan de juiste verwachtingen.

Hoewel bepaalde bewoners niet mee wilden doen omdat zij vonden dat het bewonersplatform slechts in de marge iets kon betekenen en niet het besluit kon terugdraaien, heeft de Nationale ombudsman de indruk dat de gemeente duidelijk heeft gecommuniceerd over de taak en rol van het opgerichte bewonersplatform.

Al met al kan worden geconcludeerd dat de gemeente de communicatie rondom de AZC-plannen gestructureerd heeft aangepakt. Wel valt op dat, ondanks de communicatie die met name gericht was op het proces, het wantrouwen en achterdocht, dat bij meerdere bewoners was ontstaan en dat werd vergroot door de plotselinge beslissing omtrent AZC, in stand is gebleven. Het, zoals het college aangaf, instrumenteel inzetten op informatieverstrekking door de gemeente heeft in Gouda Noord niet bijgedragen aan herstel van vertrouwen.

Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman?

Uit de gesprekken is het de Nationale ombudsman gebleken dat de gang van zaken rond de herontwikkeling van de PWA-kazerne bij een groot aantal bewoners van de wijk Gouda Noord heeft geleid tot een verminderd vertrouwen in de gemeente. Door een klein aantal bewoners is zelfs gesproken over bewuste misleiding. De Nationale ombudsman heeft daar echter geen enkele aanwijzing voor gevonden. Nimmer is gebleken dat de gemeente bewoners *willens en wetens* niet heeft betrokken bij de plannen of hen onjuist of onvoldoende heeft geïnformeerd.

Wel concludeert de Nationale ombudsman dat de gemeente - gelet op de elementen van de Participatiewijzer - op een aantal belangrijke momenten te kort is geschoten. De wensen, aannames en verwachtingen van de direct omwonenden zijn niet of onvoldoende in kaart gebracht, zodat daarmee onvoldoende rekening kon worden gehouden. Ook zijn op meerdere momenten geen heldere keuzen gemaakt. De regie is de gemeente daarmee ontglijpt. Uiteindelijk heeft een en ander er toe geleid dat het bij de gemeente ontbrak aan een constructieve houding en de informatieverstrekking bij een aantal bewoners als miscommunicatie werd ervaren. Er ontstond onrust over wat de wijk te wachten staat en bewoners gaven bij gebrek aan duidelijkheid zelf invulling aan bepaalde zaken.

Een en ander heeft verstreckende gevolgen (gehad) voor de verstandhouding tussen bewoners en de gemeente.

Hoe nu verder?

Burgers, inwoners mogen van hun gemeente verwachten dat deze bij ingrijpende beslissingen voor hun woon- en leefomgeving tijdig duidelijkheid geeft over de mate waarin de burgers, de inwoners betrokken worden bij de besluitvorming en hierover adequaat communiceert.

Zoals reeds gezegd, is het geen makkelijke opgave om draagvlak te creëren voor een dergelijke beslissing. De beschrijving van het proces rond de plannen voor de PWA-kazerne geeft een goed beeld van het afbreukrisico dat een gemeente kan lopen als niet de juiste stappen worden genomen en onvoldoende aandacht wordt gegeven aan het burgerperspectief.

De spelregels in de Participatiewijzer bieden een basis om het perspectief van de burger niet uit het oog te verliezen, waarbij het belang van zorgvuldigheid en openheid voorop staat. Daarnaast wijst de Nationale ombudsman op de [handreiking](#): '*Besluitvorming opvang asielzoekers en huisvesting statushouders*' die de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) in samenwerking met diverse ketenpartners in april 2016 heeft

gepubliceerd voor gemeenten die bereid zijn asielzoekers op te vangen of huisvesting van statushouders op zich te nemen. In deze handreiking staan praktische scenario's over het te volgen proces, maar ook een indringende lijst met vragen die een gemeente zichzelf hoort te stellen. Het inventariseren van de wijk, van de zorgen en gevoeligheden bij diverse wijkbewoners en van hun relatie met het gemeente neemt hierbij een belangrijke plaats in. De Nationale ombudsman heeft met belangstelling kennisgenomen van deze handreiking welke waarborgen biedt voor onder andere een zorgvuldig verloop van de informatieverstrekking en aan het burgerperspectief wanneer het gaat om het aanwijzen van locaties als opvangplek voor vluchtelingen.

De Nationale ombudsman beveelt gemeenten aan om deze handreiking consequent toe te passen, zodat een behoorlijk besluitvormingsproces, met oog voor het burgerperspectief mogelijk wordt.

Voor het herstel van de relatie tussen de gemeente Gouda en de bewoners van Gouda Noord is het volgende van belang. Uit de gesprekken met bewoners blijkt dat bewoners de door de gemeente gevolgde gang van zaken verschillend hebben ervaren. De Nationale ombudsman heeft de indruk dat er een kleine groep actieve bewoners is die fel ageert tegen het gezamenlijke plan én de komst van het AZC. Daarnaast is er een grote groep van bewoners die gematigder staat tegenover de plannen en de gevolgde werkwijze van de gemeente. Wel is in de gesprekken naar voren gekomen dat men in meer en mindere mate kritisch is over de gang van zaken rondom het gezamenlijke plan voor de vestiging van een moskee en over de plotselinge aankondiging van de komst van het AZC, mede gelet op het tot dat moment verlopen proces.

De komst van een AZC in Gouda is uitgesteld tot eind 2017. Het is niet ondenkbeeldig dat een nieuwe discussie over het gebruik van de PWA-kazerne in de toekomst opnieuw actueel wordt. Het spreekt voor zich dat de gemeente Gouda daarbij rekening houdt met de uitgangspunten van de Participatiewijzer en de Handreiking.

Voor de nabije toekomst acht de Nationale ombudsman het wenselijk dat vanuit de gemeente aandacht wordt besteed aan het herstel van vertrouwen bij de bewoners van Gouda Noord. De Nationale ombudsman geeft de gemeente in overweging bij de bewoners na te gaan wat zij nodig hebben om het vertrouwen in de gemeente en haar handelen te verbeteren. De Nationale ombudsman merkt hierbij tevens op dat ook heldere keuzen gemaakt moeten worden over het actief betrekken van bewoners, die het verlenen van medewerking afhankelijk maken van hun wens dat er geen AZC komt. Immers, het besluit tot de komst van het AZC is genomen.

De Nationale ombudsman wenst alle bewoners en de gemeente Gouda daarbij alle goeds toe.

de Nationale ombudsman
Postbus 93122
2509 AC Den Haag
Telefoon (070) 356 35 63
www.nationaleombudsman.nl

Uitgave van Bureau Nationale ombudsman, september 2016